

Voor jouw buurt, voor elkaar, voor Arnhem

Verkiezingsprogramma 2018

SP. Arnhem

Sterke buurten in een gezonde stad

Al jaren pleit de SP Arnhem voor investeren in sterke wijken en buurten. Hoe sterker de sociale banden in een wijk, hoe sterker de Arnhemse gemeenschappen zijn. Blijven investeren in leefbare wijken en buurten loont en is nodig om de tweedeling in de stad te doorbreken. De afgelopen jaren heeft SP Arnhem zich zowel in het college, als in de raad, als ook op straat hard ingezet om de tweedeling in de stad te bestrijden. Er is ruim één miljoen euro extra vrijgekomen voor het bestrijden van armoede onder kinderen. We hebben de menselijke maat in het armoedebeleid teruggebracht door het opzetten van wijkteams en door met een integrale aanpak te kijken naar problemen bij mensen, bij gezinnen, in buurten.

In het college heeft de SP zich ingezet voor het vroeg ingrijpen bij mensen met schulden door middel van de Vroeg Eropaf-methode. Deze methode is zo succesvol dat deze in heel Arnhem wordt uitgevoerd. Veel schuldeisers werken hierbij samen om te voorkomen dat schulden zich opstapelen door het achterlopen bij het betalen van huur, zorgpremie, de energienota of voor het watergebruik. Ook heeft de SP zich succesvol ingezet om de werkwijze van malafide schuldhulpverleningsbedrijven tegen te gaan. Daarmee hebben we vele gezinnen succesvol geholpen om uit de schulden te komen en te blijven.

We hebben veel klappen kunnen opvangen, waardoor de financiële tweedeling in de samenleving verder is verkleind. Waar veel gemeenten bijvoorbeeld bezuinigingen op de thuiszorg doorvoerden, hebben we dit in Arnhem trots overeind gehouden. We hebben de huren kunnen bevriezen om asociale huurstijgingen te voorkomen. We hebben gezorgd voor gratis onafhankelijke ondersteuning van inwoners die zorg of hulp nodig hebben bij bijvoorbeeld keukentafelgesprekken. Ook zorgden we ervoor dat iedereen automatisch een beschikking krijgt en hier niet zelf om hoeft te vragen. De SP vindt het van groot belang dat elke inwoner van Arnhem gelijke rechten heeft.

We zijn trots op wat we als SP in de afgelopen periode hebben bereikt; in het college, in de raad én op straat. Maar het is nog niet genoeg. De tweedeling tussen mensen en tussen buurten is nog steeds te groot. Hoewel armoede onder kinderen wordt aangepakt, komt dit nog steeds vaker voor dan landelijk gemiddeld is. De werkeloosheid is ook nog steeds hoger dan het landelijk gemiddelde. En er bestaan nog steeds te grote sociaaleconomische gezondheidsverschillen tussen mensen en tussen buurten.

De SP wil de verschillen opheffen tussen arm en rijk, gezond en ongezond, werkloos en werkend. Een basis van gelijkwaardigheid leggen om solidariteit te vergroten. Een menselijk waardig bestaan voor alle inwoners. Dat willen we niet alleen doen door materiële verbeteringen te organiseren. Maar ook door ontmoeting tussen inwoners, door meer zeggenschap voor inwoners.

Al in 2008 publiceerde het wetenschappelijk bureau van de SP 'De Buurt, de schaal van de toekomst'. De buurt is waar we ontmoeting en samenhang organiseren. Door het versterken van de Arnhemse buurten willen we de tweedeling in Arnhem aanpakken.

De Arnhemse wijkteams zijn een goed voorbeeld van hoe de SP Arnhem de opdracht voor sterke wijken en buurten op zich heeft genomen. Door meer wijkgericht te werken kunnen we samen met iedereen voorzieningen dichtbij de mensen, in hun eigen buurt, organiseren. Op deze ervaringen en basis zijn we trots. Daar willen we op voortbouwen. We zijn ambitieus en willen daarom een grote slag maken in het organiseren van de publieke voorzieningen voor onderwijs, voor zorg, voor werkgelegenheid en bemiddeling naar werk, en voor veiligheid in de buurt. We willen dat inwoners de zeggenschap terugkrijgen over hun voorzieningen, over hun buurten. Maar we gaan verder dan dat. We willen ook onze voedselvoorziening, onze energievoorziening, onze werkgelegenheid, kortom onze circulaire economie, dichtbij organiseren. Daar waar het kan op de schaal van de regio, stad, buurt. Meer dan ooit zetten we in op de zelfvoorzienende stad en buurten.

1- In Arnhem kan iedereen goed en betaalbaar wonen

Iedereen in Arnhem moet in een huis kunnen wonen waar je trots op kunt zijn. Woonlasten voor bewoners worden verlaagd door een verduurzamingsplan voor Arnhemse woningen. Jaarlijks wordt onderzoek gedaan naar onderhoud en kwaliteit van woningen en de tevredenheid van bewoners. Inspraak van huurders bij woningcorporaties wordt versterkt.

In Arnhem zijn nog steeds wachtlijsten voor betaalbare woningen. Dat komt deels door een tekort aan woningen en deels door een scheve verdeling van de beschikbare woningen. Iedereen die in Arnhem wil wonen moet in Arnhem een betaalbaar huis kunnen vinden.

Beschikbaarheid

- Iedereen in Arnhem moet in een huis kunnen wonen waar je trots op kunt zijn. Er worden minimaal 5.000 extra woningen gebouwd of omgebouwd, waarvan minimaal 30% sociale huurwoningen. Er komen minimaal 1.000 betaalbare woningen specifiek voor jongeren, bijvoorbeeld via een concept als *Change=*.
- Leegstand is zonde en moet te allen tijde bestreden worden. Daarom worden leegstaande kantoren omgebouwd tot goede en mooie woningen. Het aantal woningen in en rond de binnenstad wordt fors uitgebreid. Met name kleine betaalbare appartementen zijn in trek. Waar verlies van groen voorkomen kan worden door hoogbouw, gaan we dat doen.
- We herverdelen de lasten waardoor in de verdeling lasten op gebruik afnemen maar de lasten op bezit toenemen. Dit doen we door de gebruikerslasten van woningen te verlagen en de eigenaarslasten te verhogen. Voor woningeigenaren heeft dit netto geen effect, maar daarmee ontmoedigen we wel leegstand van bedrijfspanden en speculatie op de woningmarkt. Zo stimuleren we dat woningen gebruikt worden waarvoor ze bedoelt zijn: om in te wonen.
- We willen alternatieve woonvormen stimuleren.
- Om langer zelfstandig wonen mogelijk te maken willen we zorgen voor voldoende levensloopbestendige woningen en het toegankelijk maken van voldoende woningen voor mensen met een rolstoel en gehandicapten.
- In de stad hebben moet er voldoende opvang zijn voor daklozen.
- Beleid moet gericht zijn (maatwerk), zodat huisuitzetting wordt voorkomen.

Betaalbaarheid

- Wonen moet betaalbaar zijn en wonen moet duurzaam zijn.
- Alle sociale huurwoningen worden huizen waar de bewoners trots op kunnen zijn, zonder schimmel en met een lage energierekening.
- Het opknappen en energiezuiniger maken van de particuliere woningvoorraad wordt gestimuleerd, onder meer door het mogelijk maken van een woonabonnement. Dat geeft particuliere huiseigenaren de mogelijkheid om hun woning energiezuinig te maken zonder zelf een euro te hoeven investeren.
- Het monopolie op het warmtenet wordt afgeschaft. We democratiseren daarmee de energie, mensen die energie produceren leveren aan een open net en zodat andere inwoners daar gebruik van kunnen maken.
- We stimuleren het afkoppelen van het gasnet, om onze wijken en woningen duurzaam te maken.

Inspraak

- De gemeente moet een goed beeld hebben van de staat van woningen in de stad. Wanneer dit onvoldoende is, moet de gemeente in actie komen.
- Er is nog te vaak onduidelijkheid over de rechten en plichten van huurders en verhuurders bij grootschalig onderhoud, renovatie en sloop. Er moet worden geïnvesteerd in het huurdershuis, zodat huurders hun rechten en plichten beter begrijpen.
- De SP ziet streng toe op het nakomen van de prestatieafspraken en op het goed functioneren van huurdersverenigingen.

2 - In Arnhem zijn buurten veilig

Buurten worden geholpen in de aanpak van crimineel gedrag en overlast door de inzet van meer toezicht. Samenhang betekent ook dat nieuwe Nederlanders die in Arnhem wonen, worden ondersteund bij het integreren. Inzetten op taallessen hoort daarbij. Vluchtelingen en statushouders worden vanuit het oogpunt van integratie gehuisvest in kleinschalige opvang in wijken waar nu nog weinig vluchtelingen en immigranten wonen, zoals de Hoogkamp en de Burgemeesterswijk.

Sinds de invoering van de nationale politie, voelen Nederlanders zich onveiliger. Uit een enquête van de SP onder ruim 1.600 politieagenten, blijkt dat dit niet onterecht is. 85% van de agenten zegt dat de kwaliteit van het politiewerk minder is geworden. Arnhem is daarbij inmiddels toegetreden tot de top vijf van minst veilige steden. Het overgrote deel van de criminaliteit is lokaal en moet dan ook lokaal worden aangepakt. (Wijk)agenten blijven echter vaak hangen in een web van bureaucratie. Agenten zijn meer bezig met administratie dan met "het echte werk". De SP wil de agenten terug op straat.

Je veilig kunnen voelen in een buurt, dat is voor veel mensen één van de belangrijkste pijlers van geluk. Integratie van alle groepen in de samenleving is van belang. Of het nu gaat om de ouderen in de samenleving die zich onveilig voelen door de hangjeugd op straat, om de verschillen tussen arm en rijk, of mensen met of zonder migrantenachtergrond, de SP vindt het belangrijk dat ieder zich veilig voelt in zijn eigen stad en buurt. De SP zoekt daarbij naar het overbruggen van verschillen en ontmoeting tussen groepen. Maatschappelijke stages, culturele bijeenkomsten, buurthuizen en vrijwillige samenwerkingsverbanden kunnen hier aan bijdragen.

- Wijkagenten worden ondersteund in handhavingstaken, zodat de wijkagent actief contacten kan leggen met de bewoners in de wijk. Dit voorkomt criminaliteit, en geeft ook een veiliger gevoel aan inwoners. Handhavingsondersteuning wordt in samenspraak met de politie georganiseerd door de inzet van meer gemeentelijke toezichthouders.
- Cameratoezicht is in veel gevallen een schijnveiligheid gebleken. In woonwijken helpt cameratoezicht vaak niet. Daar waar cameratoezicht effectief kan zijn, zullen we dit ondersteunen. De SP blijft echter zeer kritisch hiertegenover staan en zal (schijn)veiligheid telkens afwegen tegenover privacy. We beoordelen elke keer de effectiviteit.
- Daar waar criminaliteit in georganiseerd verband plaatsvindt, moet voldoende slagkracht en expertise worden geboden om dit aan te kunnen pakken. Samenwerking tussen wijkagent, nationale politie, wijkteams, en burgemeester, als ook begeleiding bij terugkeer in de samenleving is daarbij erg belangrijk.
- We zetten in op het huisvesten van nieuwkomers in alle wijken van de stad, om samenleven en integratie te bevorderen. Daarbij verliezen we ook zeker niet de zorgen van buurtbewoners uit het oog. Samen, met iedereen.
- Buurthuizen zijn de verbindende spil in de wijken. Geen saaie gebouwen die leegstaan, maar een bruisend activiteitscentrum waar de hele buurt welkom is. In de buurthuizen promoten we culturele activiteiten waarbij we inzetten op een gemengde afspiegeling van de wijk. Activiteiten waarbij jong en oud elkaar leert kennen, en waarbij verschillende culturele achtergronden tot hun recht komen.
- We zetten in op goede taallessen voor nieuwkomers in onze stad. De mogelijkheden die momenteel met landelijk beleid geboden worden zijn onvoldoende. Hierdoor starten mensen met een achterstand. Ook inwoners die al langer in Nederland wonen, maar de taal nog niet beheersen, moeten de mogelijkheid krijgen om aan te sluiten bij laagdrempelige en goede taallessen. Door extra in te zetten op het leren van de taal, verkleinen we de

verschillen tussen mensen en de tweedeling in Arnhem. Een beter perspectief op een baan, voorkomen van schoolachterstand, en preventie van criminele activiteiten zijn hier het gevolg van.

- We zijn tegen het verminderen van coffeeshops. We zijn er niet van overtuigd dat dit bijdraagt aan een veiligere samenleving. Het leidt tot meer illegale handel, criminaliteit en overlast in woonwijken.
- We zijn voor gecontroleerde teelt van cannabis, zodat dit onderdeel gaat worden van de legale economie waardoor de gemeente meer controle krijgt over de productie. Hierdoor vervalt de illegale handel door de georganiseerde misdaad, die overlast geeft in woonwijken.

3 - In Arnhem worden buurten steeds gezonder

Er wordt geïnvesteerd in sport, inclusief Urban Sports (sporten zoals skaten, BMX en straatvoetbal), in de openbare ruimte. We zetten in op gezonde voeding, onder andere door meer lokaal met het produceren van voeding bezig te zijn – door school-, en buurttuinen en door (verticale) stadslandbouw. We lanceren een actieplan Schone Lucht zodat iedereen gezond kan leven. En als inwoners zorg nodig hebben dan heeft iedereen recht op de zorg en ondersteuning die hij of zij nodig heeft. Dit wordt dichtbij mensen, zoveel mogelijk op buurtniveau georganiseerd. De eigen bijdrages worden afgeschaft.

Zorg is geen markt

Als er zorg nodig is, moet dit voor iedereen beschikbaar zijn. Te vaak zien mensen af van een maatwerkvoorziening vanwege de eigen bijdrage. Dit mag nooit een belemmering zijn. Daarom willen we de eigen bijdragen aan het CAK voor mensen afschaffen tot minimaal 130% van het bijstandsniveau.

Concurrentie en marktwerking in de zorg gaat ten koste van de kwaliteit voor bewoners en arbeidsomstandigheden van het personeel. Aanbestedingen leiden tot concurrentie op prijs en niet tot verbetering van de prijs-kwaliteitverhouding.

Iedere inwoner van Arnhem moet kunnen rekenen op deskundige ondersteuning van sociale wijkteams.

- Voor mantelzorgers komt er ondersteuning in de buurt. Ze worden in contact gebracht met andere mantelzorgers, hulpinstanties en andere organisaties om hun leven als mantelzorger te kunnen ondersteunen;
- Wijkcoaches beschikken naast algemene kennis over de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en jeugdzorg ook over actuele specialistische kennis;
- Alle wijkteams beschikken over alle benodigde deskundigheid, waarmee de wijk volledig kan worden ondersteund;
- Bij gezondheidssituaties die niet verbeteren, wordt een langere indicatie van minimaal één jaar afgegeven. Dit geldt voor zowel de Wmo als jeugdzorg. Kortdurende indicaties kosten de inwoner onnodig veel extra energie en de gemeente onnodig veel tijd en geld;
- Wijkcoaches gaan niet op de stoel van professionals met medische achtergrond zitten. Als iemand op basis van hun advies een maatwerkvoorziening aanvraagt, neemt de wijkcoach dit advies over;
- Alle afspraken gemaakt tijdens het keukentafelgesprek worden door de wijkcoaches vastgelegd en gemotiveerd, zodat iedereen altijd weet wat er is afgesproken;
- Er komt een spoedtelefoonnummer voor zorgverleners om wijkcoaches snel te kunnen bereiken in urgente situaties. Zo kan er snel hulp worden ingezet;
- Ervaringsdeskundigen van de gemeentelijke gezondheidszorg worden actief ingezet door de wijkteams;
- Inwoners worden door de wijkteams betrokken bij het opstellen van kwaliteitseisen en de uitvoering van benodigde hulpmiddelen;
- Huishoudelijke zorg wordt niet verplicht aanbesteed. Het basistarief moet hoog genoeg zijn om fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden voor medewerkers te kunnen waarborgen. Hierbij wordt in uurloon of arbeidsvoorwaarden geen onderscheid meer gemaakt tussen de Huishoudelijke Hulp Toelage en de Hulp bij huishouding. We houden het uurloon van de

huishoudelijk zorg medewerkers op het niveau van minimaal de Huishoudelijke Verzorging (HV) schaal in de cao Verpleeghuizen, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (gelijk aan de 'oude' loonschaal FWG 15 of hoger).

- Ondersteuning bij het doen van boodschappen wordt weer opgenomen in het takenpakket van de huishoudelijke zorg.
- We willen een onderzoek naar de mogelijkheid voor een gemeentelijke Thuiszorg Arnhem organisatie, om naar volledig marktwerkingsvrije zorg toe te werken.
- Vaste gezichten zijn belangrijk om de continuïteit van zorg goed te kunnen garanderen. We willen daarom dat de inwoner de vaste thuiszorgmedewerker houdt. Zorgaanbieders die hun personeel vaste en zekere contracten aanbieden hebben de voorkeur boven andere aanbieders.
- Alle inwoners van Arnhem moeten kunnen rekenen op betrouwbare zorg en mogen niet de dupe worden van fraude in de zorg. De SP blijft de strijd aangaan tegen zorgfraude.
- We willen dat in Arnhem geen zaken wordt gedaan met zorgorganisaties die niet voldoen aan strenge selectiecriteria op betrouwbaarheid en kwaliteit, of waar bestuurders meer verdienen dan de zogeheten 'Kaisernorm'.
- Eenzaamheid komt veel voor in Arnhem. Daarom wil SP Arnhem eenzaamheid zoveel mogelijk helpen verminderen. Dit doen we door te investeren in buurthuizen waar activiteiten worden georganiseerd voor de wijk, zoals samen eten, sportactiviteiten voor alle leeftijden en vrijwilligerswerk.
- We zetten in op een intensieve samenwerking tussen de gemeente en huisartsenpraktijken.
- Jeugdzorginstellingen krijgen meer geld om betere zorg te kunnen verlenen, zodat ze de zorg die nodig is kunnen betalen en er geen wachtlijsten ontstaan.
- De zorg voor de mensen die werken op de tippelzone staat voorop. Hierom kan de tippelzone niet worden gesloten totdat er een veilig en zorgzaam alternatief is.

Groene buurt

Arnhem is een groene stad. Groen is belangrijk voor ons welzijn, de beleving van de publieke ruimte, de zuurstof in de lucht, het afvangen van fijnstof en het voorkomen van wateroverlast en verdorring. Zonder groen kan een stad niet groeien en bloeien.

- We willen in elke buurt met de bewoners bekijken hoe we de buurt groener kunnen maken. We maken werk van 'buurttuinen'. Mensen kunnen samen tuinieren, koken en eten. Dit bevordert de gezondheid en verbindt de buurt, daarnaast gaan buurttuinen wateroverlast tegen.
- Elke school wordt ondersteund in het opzetten van een schooltuin waar kinderen leren over voedsel.
- Er komt meer stadslandbouw. Hierbij wordt gekeken naar zowel 'traditionele' als verticale landbouw.
- Naast de stadslandbouw leggen we contact met de gemeenten en lokale ondernemers om ons heen, om op die manier zoveel mogelijk lokale voedselkringlopen te organiseren. Zo zorgen we voor productie, verkoop en (afval)verwerking in de buurt of dichtbij de buurt.
- We gaan door met het aanleggen van groene daken.
- Ook bouwprojecten dragen bij aan de vergroening van de stad.

- Binnen vier jaar worden alle bezorgdiensten verplicht schoon vervoer te gebruiken.
- Uitlaatgassen horen niet thuis op het fietspad.
- In 2025 geen uitlaatgassen meer in de binnenstad. Dit bereiken we onder andere door het uitbreiden van de milieuzone naar meer categorieën voertuigen. Hierdoor verbetert de luchtkwaliteit in de hele stad.
- Energie wordt zoveel mogelijk binnen de wijk en door mensen zelf opgewekt, waardoor de noodzaak van fossiele energie verdwijnt. We streven naar een CO₂ neutrale gemeente in 2035.
- Om overlast van afval te verminderen moet het mogelijk zijn om grofvuil thuis op te halen.

Arnhem in beweging

Beweging moet toegankelijk zijn voor alle Arnhemmers, we moeten niet binnen stil gaan zitten, maar er op uit. Niet iedereen kan dat, en daarom is het belangrijk dat een aantal zaken goed geregeld gaat worden.

- Naast de sportmogelijkheden die de Gelrepolis biedt, wordt de mogelijkheid tot gratis schoolzwemmen op elke school aangeboden.
- De tarieven van de sportverenigingen worden bevroren, zodat sport voor iedereen betaalbaar en toegankelijk blijft.
- Er wordt vijf miljoen euro extra geïnvesteerd in sport in de openbare ruimte, zoals buitenfitness, trapveldjes, skeeleren, skaten en andere urban sports.
- Scholen worden geholpen bij een dagelijks beweegkwartiertje voor kinderen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen daardoor betere schoolresultaten halen.
- Er worden meer activiteiten en evenementen buiten de deur georganiseerd die buurten overschrijden. Deze activiteiten en evenementen worden wel minder overlastgevend.
- Er wordt geïnvesteerd in extra buurtspeelplaatsen, zodat kinderen via een veilige route en op een veilige manier kunnen spelen.
- Bouwspelplaats De Leuke Linde heeft meer geld en verantwoordelijkheid gekregen en kan daardoor nog meer doen voor de samenleving. We blijven hen ondersteunen en willen de andere bouwspelplaatsen ook op dit niveau krijgen.
- De gemeente Arnhem heeft inmiddels een goed beleid gevormd voor het in stand houden van sportverenigingen. Op dezelfde manier worden andere verenigingen (zoals muziekverenigingen, dansverenigingen e.d.) geholpen met de instandhouding daarvan.

4 - In Arnhem is verbinding

De SP is er voorstander van dat voorzieningen en activiteiten dichtbij mensen, in de buurt georganiseerd worden. Samen vormen de buurten de stad. Waar elke buurt zijn eigen karakter heeft, zijn we ook allemaal inwoners van Arnhem. We gaan buurten verbinden.

Bereikbaarheid van elke buurt wordt gestimuleerd door gratis openbaar vervoer voor inwoners met een laag inkomen. Bereikbaarheid per fiets wordt optimaal door een fietsstadsring en brommers gaan op de rijbaan. We verbinden de natuurparken van Arnhem met elkaar en met de Hoge Veluwe met fiets en wandelpaden. Er wordt ingezet op een goede verbinding met de regio, zoals met de universiteiten in Wageningen en Nijmegen.

- Overvolle bussen worden aangepakt, zodat iedereen mee kan. Dit doen we door bussen vaker en met een grotere capaciteit te laten rijden.
- Er wordt ingezet op een veel betere fiets- en openbaar vervoer-verbinding binnen de stad en in de regio, zoals met de universiteiten van Wageningen en Nijmegen.
- De SP wil dat de gemeente zich inzet om de flexbussen door de provincie te laten vervangen voor fatsoenlijke, toegankelijke buurtbussen met chauffeurs die goed opgeleid zijn en fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden hebben, gelijkwaardig aan een buschauffeur met groot rijbewijs.
- Fietsen is gezond, goedkoop en schoon. Fietsen wordt zoveel mogelijk gestimuleerd. Arnhem wil de fietsstad van Nederland worden. Bereikbaarheid per fiets wordt optimaal door een fietsstadsring, waar je kunt doorfietsen in je eigen tempo, zonder hinder van autoverkeer. In overleg met de fietsersbond wordt gekeken waar faciliteiten voor fietsers ontbreken. Brommers gaan op de rijbaan.
- Arnhem staat voorop met duurzame en veilige vervoersmiddelen, en verwelkomt ondernemers die hier nadrukkelijk mee bezig zijn. Autonome mobiliteit, elektrische mobiliteit en andere vormen van mobiliteit die hiervoor kunnen zorgen worden omarmd. Arnhem neemt het op zich deze vervoersmiddelen goed te verweven met het openbaar vervoer en de fiets.
- Arnhem kent veel groen, maar nog lang niet genoeg. De blauwe golven worden groen en een ontmoetingsplek om te ontspannen, recreëren en sporten. Met ruimte voor wandelaars, fietsers en kunst.
- De gemeente spant zich in, om het Aardvarken dat bij de Rozet staat te behouden.
- Er komt een doorgaande groene fiets- en wandelverbinding tussen de Arnhemse parken Lingezege, Stadsblokken Meinerswijk, park Sonsbeek en de Hoge Veluwe.
- Verbinding met het verleden houden we in stand door monumenten goed te onderhouden.
- We voorkomen dat het centrum nog verder dichtslibt met auto's. Er wordt ingezet op betere aansluiting van autoverkeer met het openbaar vervoer.

5 - Geen armoede

In Arnhem leven nog teveel mensen in armoede. Meer dan tien procent van de kinderen tot 18 jaar leeft in een gezin dat moet rondkomen van een bijstandsuitkering. Maar niet alleen bijstandsgezinnen hebben het moeilijk. Ook veel werkenden verkeren in onzekerheid. Veel gezinnen moeten het nu met één inkomen doen en kunnen moeilijk rondkomen.

Meer mensen moeten van de Gelrepas gebruik kunnen maken. De Gelrepas moet daarnaast uitgroeien tot een Gelrepas 2.0. Een pas die uitgaat van de behoefte van mensen, een pas die veel beter bijdraagt aan een daadwerkelijk beter leven. Een baan met een minimumloon is in Nederland helaas niet genoeg om een fatsoenlijk bestaan te leiden. Daarom wordt de groep mensen die gebruik kunnen maken van ondersteuning zoals de Gelrepas uitgebreid.

- We willen een extra investering van een half miljoen euro om laaggeletterdheid tegen te gaan.
- We willen dat meer mensen van de Gelrepas gebruik kunnen maken, minimaal tot 130% van de bijstandsnorm.
- De wijkteams kunnen maatwerk leveren voor mensen en gezinnen, zodat iedereen in Arnhem dezelfde kansen krijgt. Het armoede- en zorgbudget voor de wijkteams blijft zonder plafond, zodat ondersteuning voor mensen in armoede of met schulden altijd mogelijk blijft.
- Bereikbaarheid van elke buurt wordt gestimuleerd door gratis openbaar vervoer voor inwoners met een Gelrepas. Hierdoor wordt iedereen betrokken bij de stad, wordt eenzaamheid verkleind en wordt de toegang van mensen tot lokale winkeliers vergroot.
- De gemeente zet alles op alles om schulden te voorkomen. Dit doen we met een goede schuldhulpverlening, zonder wachtlijsten en zo laagdrempelig mogelijk.
- De gemeente neemt problematische schulden van jongeren over als ze daar niet meer uitkomen, in ruil voor deelname aan een basiswerk- of studietraject en afbetaling naar vermogen.
- Er worden een witte en een zwarte lijst van bewindvoerders opgesteld. Er wordt alleen doorverwezen naar bewezen bonafide bewindvoerders.

6 - In Arnhem komt er werk voor iedereen

Werkzoekenden worden niet lastiggevallen met zinloze formulieren, cursussen en andere bureaucratie. We starten een experiment om voor iedereen die geen werk heeft “basiswerk” te creëren. Er is namelijk genoeg te doen voor iedereen: met stappen richting een duurzame ‘circulaire economie’ in de stad willen we o.a. initiatieven steunen die leiden tot het beter scheiden van afval, lagere kosten voor Arnhemmers, afvalstromen verminderen en lokaal afhandelen, inzetten op stads- (verticale) landbouw, investeren in lokale energievoorzieningen en het (om)bouwen van nieuwe woningen die hard nodig zijn.

Werkloosheid in Arnhem is nog steeds aanwezig; veel meer dan op andere plekken in Nederland. Daarom is het belangrijk om in te zetten op het creëren van meer werkgelegenheid en tegelijkertijd een betere bemiddeling van werkzoekenden en werkgevers dicht bij mensen.

- Werkzoekenden worden niet lastiggevallen met zinloze formulieren, onzinnige cursussen en hopeloze bureaucratie.
- Er is genoeg werk te doen in Arnhem. Bijvoorbeeld in de wijken. Mensen zouden niet werkloos thuis moeten zitten. Daarom starten we een experiment met basiswerk. Uit dit basiswerk halen deelnemers een basisinkomen ter hoogte van het minimumloon.
- We zijn tegen gedwongen werk voor een uitkering. Werken moet lonen. Op zijn minst tegen het minimumloon.
- Vrijwilligerswerk wordt ingezet om deelname aan het sociale en werkende leven te stimuleren en om een maatschappelijke bijdrage te kunnen blijven leveren, maar dit gebeurt op vrijwillige basis en zonder dat verdringing plaatsvindt. Vrijwilligersvergoedingen leiden niet tot kortingen of boetes.
- De SP wil dat mensen met een arbeidsbeperking op een goede manier aan een baan worden geholpen. Daarom creëren we voldoende beschutte werkplekken.
- De sociale werkvoorziening wordt georganiseerd door middel van het Werkbedrijf. Die doet tevens dienst als leer-werkplaats en om voor mensen met een arbeidsbeperking te bemiddelen naar werk bij een reguliere werkgever (‘garantiebanen’). De gemeente volgt daarbij de landelijke cao sociale werkvoorziening.
- Een grote zorg zijn kwetsbare jongeren. Om hen kansen te geven op de arbeidsmarkt zetten wij ons in voor voldoende leerwerktrajecten (‘perspectiefjaar’).
- Naast het opzetten van deze leerwerktrajecten, gaat de gemeente Arnhem onderzoeken waarom schooluitval in Arnhem zo hoog is. De gemeente gaat samen met de provincie een plan opstellen en uitvoeren om dit probleem op te lossen. Arnhem kent teveel vroegtijdige schoolverlaters. Dat is niet nodig en levert niemand wat op.
- We gaan de strijd aan tegen laaggeletterdheid.
- We investeren in het Olympusegebied en maken er samen met belanghebbenden een aantrekkelijk sport-, leer-, ontmoetingspark van
- De gemeente neemt geen ambtenaren in dienst die meer verdienen dan een wethouder.
- De gemeente gaat zorgvuldig om met het inhuren van externe medewerkers. Vast werk moet worden gedaan door vaste mensen die in dienst zijn van de gemeente.
- Externe medewerkers die noodgedwongen worden ingehuurd door de gemeente, worden bij voorkeur ingehuurd bij lokale ondernemingen. Dit is beter voor de economie in Arnhem.

- Coehoorn Centraal is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een waardevolle plek in onze stad. Coehoorn Centraal moet zich dan ook verder kunnen ontwikkelen.
- Op het gebied van (beeldende) kunst is er dringend behoefte aan (meer) betaalbare ateliers, broedplaatsen, en laagdrempelige permanente expositieruimten. De gemeente gaat hier in investeren. Daarnaast moet er meer geld komen voor het onderhoud van kunst in de openbare ruimte en moet er met enige regelmaat opdrachten worden verstrekt aan (lokale) kunstenaars.
- De culturele en creatieve sector maakt Arnhem tot de levendige en aantrekkelijke stad die zij is, maar is ook economisch van belang. De topfuncties van Introdans, Oostpool, De nieuwe Oost, Artez, Het Gelders Orkest, maar ook de in Enschede gevestigde Reisopera, zijn voor de hele keten van belang. Naast samenwerking is ook goede huisvesting van groot belang om in de toekomst op rijksondersteuning te kunnen blijven rekenen. De gemeente blijft intensief samenwerken met de Lauwersgracht Alliantie, Nijmegen, Enschede en de rest van Oost-Nederland.
- Papendal heeft de afgelopen jaren mede dankzij samenwerking met de gemeente Arnhem een positie aan de wereldtop weten te bereiken. De (top)sport en de wetenschap en het onderwijs daar omheen zijn een belangrijke economisch en maatschappelijke factor geworden.
- Arnhem gaat als Europese Sportstad nog meer investeren in de sport. Sport in de openbare ruimte, aangepast sporten, gezonde leefstijl, (x-fittt) en de ontwikkeling van vitale maatschappelijke sportverenigingen zijn daarbij belangrijk. We nodigen iedereen die sport en bewegen een warm hart toedraagt uit, samen met de gemeente het 'recht op sporten en bewegen' vast te stellen en we gaan daar ook naar handelen.
- Arnhem is door haar omgeving heel aantrekkelijk voor wandelen, skeeleren en fietsen, maar nog niet overal is er een goede beleving. Knelpunten worden in kaart gebracht en aangepakt. We laten ons daarbij inspireren door Panorama-radwege zoals de Ertzbahn en de Nordbahntrasse. Daarnaast komt er meer promotie.
- We investeren in werkgelegenheid en economie door de (toeristische) aantrekkelijkheid van de (binnen)stad en haar omgeving verder te vergroten.
- Toegang tot Airborne at the Bridge en Historisch Museum Arnhem (Erfgoedcentrum) blijft gratis. Ook Museum Arnhem wordt gratis toegankelijk.
- We blijven investeren in het zichtbaar maken van onze geschiedenis en waar nodig breiden we dat uit. Belangrijke onderwerpen zijn:

De geschiedenis van Gelre en Gelderland (in o.a. Rozet, Eusebius, Van Rossumhuis, Kelders, Korenmarkt), De slag om Arnhem, Vliegerhorst Deelen, Gelders Arcadië, De Romeinse Limes.

De lokale omroep (RTV Arnhem) krijgt een investeringsimpuls om uit te groeien tot een volwaardige en krachtige organisatie.

7- Belasting en financiën

Door goed bestuur, mede door de SP, staat Arnhem er financieel goed voor. Er is ruimte om te investeren in zorg, werk, armoedebestrijding, wijken, wonen, sport en cultuur.

- De gemeente Rozendaal functioneert op dit moment praktisch als een belastingparadijs voor rijke inwoners die gebruik maken van de voorzieningen in de gemeente Arnhem. Wij stellen voor dat de gemeente Rozendaal hiervoor jaarlijks de gemeente Arnhem gaat compenseren.
- De vergaderkosten en andere bijkomende kosten die Arnhemse politiek aan zichzelf besteedt (RO), kunnen met 20% worden teruggedrongen. Onder andere de fractievergoeding en vergoeding voor raadsleden moet omlaag.
- In plaats van afhankelijk te zijn van buitenlandse multinationals, willen we dat de stad meer baas is over zijn eigen automatisering.
- Bedrijven gaan meer bijdragen aan de belastingen van de stad. De inwoners minder.
- Verenigingen die belangrijk zijn voor het voorzien van informatie aan de Arnhemmers, zoals onder andere RTV Arnhem, worden in stand gehouden.